

LAPSZEMLE

„A lövészed tüzéségének és aknavető osztagainak harc kiképzése. Urbanovics V. zredes cikke a „Vojenij Vjesztnik” szovjet folyóirat 1947. évi 22. számából.

A szerző fenti cikkében a lövészedredekbe szervezetszerűen beosztott tüzéség, valamint aknavető egységek harc kiképzésének felépítésével és megszerzésével foglalkozik. Részünk különösen tanulságos a betekintés az orosz kiképzés módszereibe.

Harc kiképzésre általában a teljes kiképzési időnek több, mint egyharmadát fordítják ezeknél az egységeknél. A harc kiképzést ezen felül a fegyvelmezés, az egyes kiképzés, fegyvernemi szak kiképzés, továbbá a tiszt és tiszt helyettesi továbbképzés „legfőbb elem”-nek tekintik.

Kiképzésük beosztása általában egyező a miénkkel. A harc kiképzést azonban csak az egyes (ujonc) kiképzés negyedik hete után kezdik meg.

Általános elveik:

A harc kiképzés elemei: harcalakzati gyakorlatok (harcrend), harcászati gyakorlatok, majd koronája az éles lövészetrel egybekötött harcgyakorlatok.

Harcalakzati gyakorlataik: az előre-mozgás, tagozódás, roham, arcvonal-változtatás, stb. Tüzéségnél és aknavetőknél ezen felül: tüzelőállások megválasztása, elfoglalása, állásváltogatás.

Gyakorlatvezetők és harcászati oktatók: rendszerint a közvetlen parancsnokok (pl. kezelőknél a szakaszparancsnok, szakaszoknál az ütegparancsnok, „Kényes” és fontos feladatok megoldását azonban a felettes parancsnok maga oktatja).

Cél: „megtanítani az alparancsnokokat a valóságos harci helyzet viszonyainak megfelelő harcászati és tüzezetési feladatok megoldására.”

Alapelv: „a kiképzés vezetője úgy szervezze meg és vezesse a foglalkozást, hogy ne kösse gúzsba a tanulók ténykedését, ne ölje meg kezdeményezési kedvüket, ne kösse meg őket saját elhatározásukban.”

„Harcászati gyakorlat”-aik megfelelőnek a mi együttműködési és vegyes fegyvernemeli gyakorlatainknak. A tüzer és aknavető osztagokat a lövészkötelekek (szakasz, század) megerősítésére állítják be, s bevonják azok harcászati oktatásába. Cél: a tüzer (aknavető) parancsnok részére a gyalogsági parancsnokkal való együttműködés megtanulása, az egész személyzet részére pedig jártasság szerzése a legnehezebb viszonyok közti együttműködésben.

Az éles lövészetrel egybekötött harc-

gyakorlatok célja a csapatok együttes sulykolása, alosztályon belül az egyöntetűség eléréséig, — a gyalogsággal való együttműködés megszerzésének és fenntartásának tökéletesítése, továbbá a parancsnokok gyakorlása a vezénylésben és tüzezetésben.

A szerző nyomtatékkal hangsúlyozza a tüzéség (aknavetők) éjjeli kiképzésének nagy jelentőségét, tekintettel a megnehezült tüzezetésre és korlátozott mozgási képességre. Szerinte a rendelkezésre álló kiképzési időnek legalább 30%-át erre a kiképzésre kell fordítani. Ez magyarul heti két alkalommal teljes éjjeli gyakorlatot jelent. Mi általában megelégedtünk a téli időszakban, sötétség beállta után, heti egy alkalommal tartott 2—3 órás éjjeli irányzással, jobban mondván a kiképzési tervezetbe való beállításával. A harctéren azután tapasztalhattuk saját bőrünkön éjjeli harcban az orosz gyalogság harcászati, s főként tüzéségi és aknavető tüzezetési fölényét.

A szerző szerint a harc kiképzésnél minden egyes új tárgykör gyakorlását bemutató (sulykoló, típus) gyakorlat előzze meg. Ezeknek azonban csak úgy van hasznuk, ha legteljesebb szabályszerűséggel hajtják végre őket. Legjobb ha az ezred tüzerparancsnoka személyesen tervezi és vezeti le ezeket a bemutató gyakorlatokat s csak kivételes esetben bízza azt a legjobban képzett ütegparancsnokra. (Nálunk is megszívlelendő volna. Parancsnokaink azelőtt általában irodában ültek s a téli bemutató tüzéségi éles lögyakorlattól eltekintve a csapat nem látta őket kiképzést vezetni, egész a nyári gyakorlatok idejéig).

Az oktatók módszeres foglalkoztatását is a tüzésredparancsnok tartása, az üteg- és szakaszparancsnokok számára heti egy alkalommal, 2—3 órai időtartással. Tiszt helyettesei részére az ütegparancsnokok, hetenként két ízben. Itt ellenőrizzék, hogy az alparancsnokok tisztában vannak-e a gyakorlandó anyag lényegével, tanítsák őket a foglalkozás módszeres megszerzésére, s adjanak útmutatást az anyagi kérdések megoldására.

Cikke második felében a szerző konkrét támpontokat ad az egyes katonára, alosztályra, valamint a tisztnek és tiszt helyettesnek harc kiképzésének vezetésére.

Az egyes katonára harc kiképzése az egyes (ujonc) kiképzés negyedik hete után kezdődik. Ez tüzezer és aknavető részére szerepük oktatása — támadó, majd védelmi harcban. Fegyvert: puská (karabély) és kézigranát. Kiképzésük teljesen azonos a lövészekével, de csak a következőkre oktan-

dók: támadásban: előnyomulás terepen, tüzelőállás kiválasztása, roham, — védelemben: a terep berendezése védelemre, ellenséges támadás elhárítása, harcokcsik elleni harc (páncélelhárítás).

A lövészkiképzés befejezte után kerül sor a voltaképpeni tüzer harc kiképzésre. Előnyomulás a terepen löveggel (vetővel), célok felismerése, felkutatása, felderítés, figyelés.

Alosztály harc kiképzés:

Eleinte lövészalosztályok nélkül, később azokkal együtt folyik.

A lövészalosztályok nélkül történő első kiképzési időszakban súly a löveg (vető) kezelésében az egyöntetűség elérésén (megfelelő a mi fegyvernemi szakkiképzésünknek) s a parancsnok kiképzésén, adott feltevés szerinti harcászati és tüzezetési feladatok megoldásában (tüzezetési gyakorlatok). A gyakorlatvezető tölti be ilyenkor a gyalogsági parancsnok szerepét, ő adja meg a feltevést, a megfelelő intézkedéseket s rendelkezik a kölcsönös együttműködésre. Elvük: könnyebb feladatokkal kezdve s azokat sikeresen megoldva haladjunk a mind nehezebb felé. („A gyakorlatvezető neheztse meg a feltevést s oly bonyolult helyzeteket teremtsen, hogy mind az alosztályparancsnok, mind a legénység a legteljesebb erő- és akaratmegfeszítést vegye igénybe”).

A lövészegységekkel való együttműködési gyakorlatokon tanulják meg a tüzer és aknavető egységek a gyalogsággal való együttműködést s ugyanezt az időt kell felhasználniuk szakmabeli kiképzésük tökéletesítésére. Ez utóbbira a szerző szerint különös gond fordítandó miután az ilyen együttes gyakorlatokon egyrészt a tüzer (aknavető) egységek bizonyos mértékig függő viszonyba kerülnek, másrészt a gyakorlat folyamán mindig adódnak olyan időszakok és helyzetek, amikor a gyalogság saját ténykedésével lévén elfoglalva, nem intézkedik az együttgyakorló tüzéséggel. Cél szerű, ha az ütegparancsnok már az előző napon elrendeli, hogy az ilyen kényszerű szünetekben a beosztott egység milyen szakmai feladatot gyakoroljon. (Irányzás, páncélelhárítás, tüzezetés bémérés).

Az éles lögyakorlatokat célszerű a lövészegységekkel együttműködve végrehajtani, s mindig harcászati feltevést keretében. Feltétlenül szükséges, hogy a lövészed parancsnoka, valamint a zászlóaljparancsnokok, mint a kiképzésért felelős személyek, ezeken résztvegyenek.

Tisztek, tiszt helyettesek harc kiképzése részint a parancsnoki foglalkozásokon, részint önművelés útján. Ezen felül a tisztnek a parancsnoki

foglalkozásokon kívül az ezred tüzérparancsnokától, vagy a tiszti csoport vezetőjétől egyéni feladatokat is kapnak.

Okatás, vezénylési, tűzvezetési gyakorlatok, hadijátékok stb. a harcászati kiképzés elemei. A szerző szerint ilyen alkalmakkor minden résztvevőt meg kell külön bízni valamely (esetleg több) feladat megoldásával, s célszerű a beosztásokat gyakorlat közben is változtatni.

*

Az ismertetett kiképzési felépítés általában megegyezik a mi szabályzataink és kiképzési segédleteink tanította elvekkel és eljárásokkal, illetve nem áll azzal ellentétben. A

szovjet példa itt is a helyes elven alapuló, s annak legmegfelelőbb gyakorlata. Mi is állandóan hangoztattuk (szabályzatokban, alkalmazó megbeszéléseken stb.) a gyalogsággal való együttműködés alapvető fontosságát. Ők, mint a cikk mutatja, lövészeszereik tüzérségénél és aknavető osztagainál tökéletesen meg is valósították ezt a követelményt.

Gyalogságuk és tüzérségük tökéletes együttműködését harcban is tapasztalhattuk és csodálhattuk. Csodálatraméltó győzelmeik egyik magyarázata: a helyesen felépített, alapos, korszerű kiképzés.

L. I

Az angol hadsereg alantos tisztjeinek kiképzése. Ivanov V. ezredes

cikke a „Vojennij Vjesztnyik” szovjet folyóirat 1. számából.

Ismertetést közöl az angol tisztikar kiegészítéséről, kiképzéséről és szolgálatáról, a következő tartalommal:

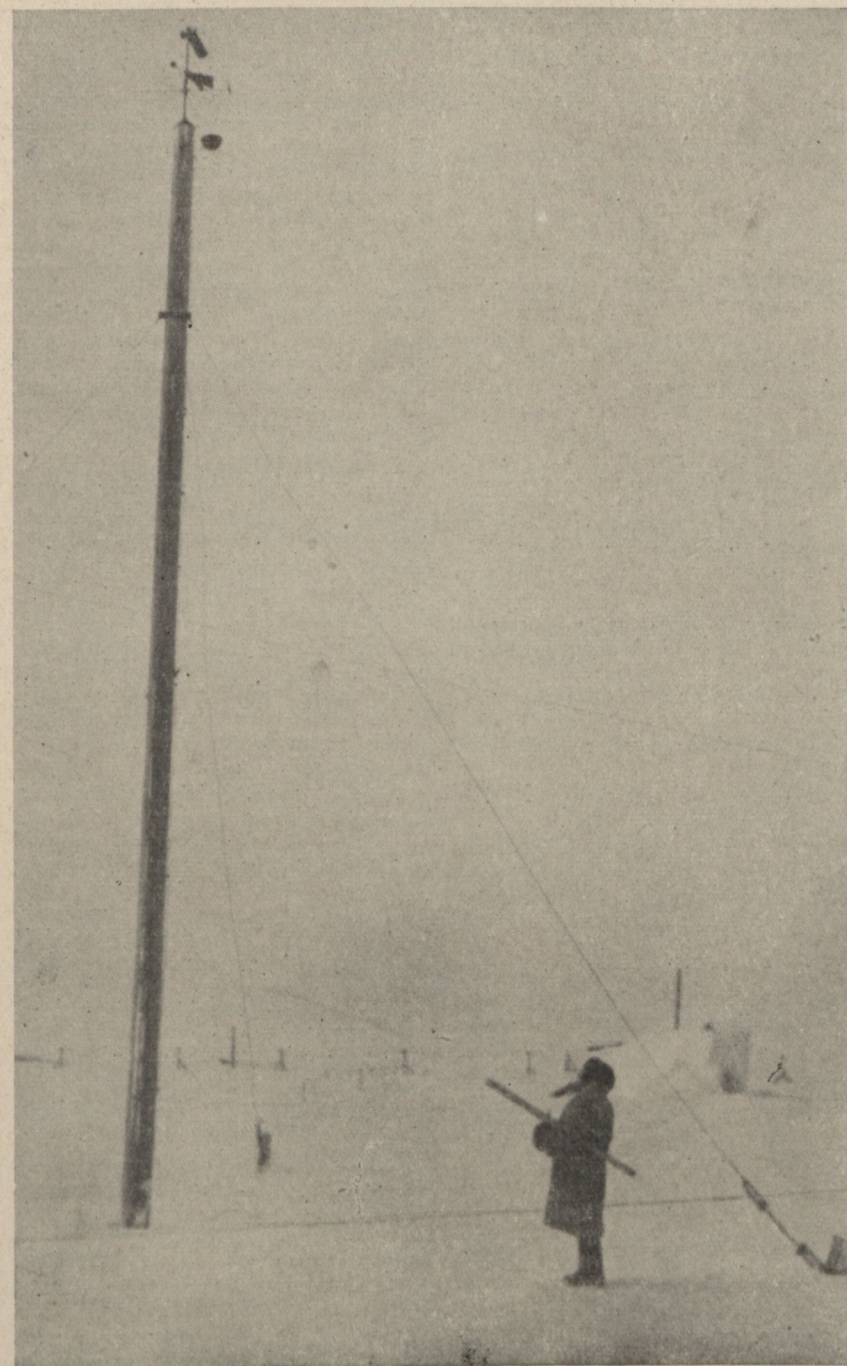
A kislétszámú angol zsoldos hadsereg kiegészítési rendszere a békeszükségletet kiegészítette ugyan, de a második világháború parancsolóan követelte a létszám hirtelen és gyors megnövekedését. Így a hagyományos és a tőke-arisztokráciából kiegészített zsoldos angol tisztikar mellé a polgári osztály középiskolai végzettségű fiataljait (tehetősebbeket) is kénytelen volt a tisztikarba felvenni. Míg a háború előtti szükségletet a sandhursti katonai kollégium (gyalogság, páncélos, harcokcsillító szolgálat) és a woolpecki katonai akadémia (tüzér, híradó, műszaki) teljes mértékben fedezte, a háború alatt kénytelen volt 4–6 hónapos tiszti hadapródi kiképző egységeket felállítani, fegyvernemenként külön-külön, hogy a legalább félévi katonai szolgálattal rendelkező altiszteket és legénységet, a magasabb fokú polgári tanintézetekben bizonyos katonai előképzettséget nyert fiatalságot szükségszerűen kiképezve pótolja a megnövekedett hadsereg tiszti hiányait.

A kiválasztás az angol osztályhad-sereg jellegének megfelelően a következőképpen történt:

A csapatnál tiszti képzésre tekintetbe jövőket az egységek parancsnokai választják ki és állítják a hadügyminisztérium által kirendelt kiválasztó bizottság elé, mely politikai megbízhatóság szempontjából az alapvető katonai szabályzatok anyagának ismeretét vizsgálja meg, majd pszichotechnikai kipróbálásnak is aláveti a jelöltet. Az itt megfelelő jelölt a régi kiképzésen esik át, melynek anyagát a harcászat alapelemei, lö- és fizikai tárgyak, fegyverek, gépek ismeretének köréből veszik, lényegileg azonban igen alapos politikai megfigyelésnek teszik ki s csak a teljes politikai megbízhatóság megállapítása után kerülhet a jelölt a fent felsorolt iskolák egyikébe.

A tiszti hadapródi kiképző egység alapvető katonai és rövid tábor-szerű kiképzését az onnan kikerült tiszt minden előléptetése előtti 1–3 hetes továbbképző tanfolyamokon egészítették ki s törzstiszti előléptetés előtt 3–12 hónapig tartó törzstiszti tanfolyamot kellett a tiszteknek elvégezniök.

A második világháború befejezése óta az angol hadsereg összes fegyverneme és szolgálati ága részére a sandhursti királyi katonai akadémia-n avatják a tiszteket, melyre katonának 6 havi tényleges szolgálat után, 18 és fél, 19 éves korban, a katonai előképzetség nélküliek 6 hónapos előképzés után kerülhetnek. A katonai akadémia-n 3 kollégium alakul 500 hallgatóval, 1 kollégium 4 századból, egy század 3 szakaszból áll. A kiképzési idő 18 hónap. Avatáskor a tisztek a másodhadnagyi rendfokozatot nyerik. A műszaki, híradó és

Szovjet sarki megfigyelőállomás

javitóműhelyek tisztjei ezután még különleges tanfolyamokat végeznek.

Ez a királyi tanintézet a kiképzést három szemeszterben végzi, egy szemeszter 6 hónap. Az első szemeszter a mennyiség, fizika, mechanika, elektrotechnika alapismeretei, valamint az összes fegyvernemek közös tudnivalóit öleli fel. A második és harmadik szemeszterben nyeri a hallgató speciális fegyvernemi kiképzését.

A háború alatt már nagy figyelmet fordítottak az angolok a politikai nevelésre. Így a két utolsó szemeszter alatt gazdaságpolitikát, az államjog és nemzetközi viszonyok történetét is tanították. Természetesen az imperialista politikának megfelelő irányzatla.

A várakozási időt a háború előtt a következőképpen szabályozták:

Másodhadnagyi rendfokozatban két év, hadnagyi rendfokozatban nyolc év és századosi rendfokozatban tizenhét év. Ha tehát valaki a katonai iskolát 20 éves korában végezte el, 47 éves korában lehetett őrnagy. A háború után a hadnagy várakozási ideje 6 évre, a századosé 13 évre rövidül. A 20 éves korában akadémiáról kikerült tiszt, így is elég későn, 41 éves korában lett őrnaggyá. A további előléptetést sem előbb sem utóbb nem szabályozták, így ott tág tere nyílt a származás az uralkodó osztályhoz való hűség, a családi összeköttetések, az ú. n. protekció eredményesülésének.

Az általános hadkötelezettség bevezetésével, ennek a régi alapokon nyugvó tisztképzési rendszernek igen sok problémát kell megoldania. A problémákat a sajtó veti fel egymásután. Ilyen alapvető problémája az angol tisztikarnak az általános katonai képzettség alacsony színvonala, gyenge oktatói és előadói készsége. Egy cikkíró ezt a problémát a kiképzés rendezése és szigorú szabályozása mellett a következő kiképzési célok elérésével akarja megoldani.

Másodhadnagy — 2 évi kiképzése alatt sajátítsa el a szakasz vezetését kiképzését közös terv szerint a parancsnoka vezesse.

Hadnagy — 3 évi kiképzése alatt megbízatása előtt végzett rövid tanfolyam után sajátítsa el a híradó, harcoksielhárító, szakaszparancsnoki és egyéb ráháruló különleges teendőket. A századosi előléptetés előtt 1 éven keresztül 6 hónapos tanfolyam elvégzése után sajátítsa el a hadnagy a századparancsnoki beosztással járó kötelemeket.

A további rendfokozatok elnyerése nem tér ki.

A cikkíró hangsúlyozza, hogy az alantas tiszt tartozik tudását tökéletesíteni, a fegyverzetet, más csapatnemeket, katonai jogot, hadtörténelmet, időszerű kérdéseket és az országvédelem kérdéseit tanulmányozni. Tanuljon meg előadásokat tartani az altiszteknek és a legénységnek. Gondolatait ne csak szavakban tudja kifejezni, hanem írástudóhoz méltóan világosan és egyszerűen tanulja meg leírni is.

A fenti ismertetés alapján világosan látszik, hogy az angol hadsereg erős

küzdelmet folytat osztályjellegének fenntartásáért, mindenképp biztosítani igyekszik tisztjeinek kiválasztásával, hogy az uralkodó osztály imperialista politikájának engedelmes eszköze maradjon továbbra is a hadsereg. Míg a zsoldos rendszerben a hosszú szolgálati idő nevelése és a zsold biztosította a hadsereg teljes engedelmeségét, addig a szélesebb alapokra fektetett hadkötelezettség mindinkább nagyobb beleszólást erőszakolt ki angol viszonylatban a polgári réteg számára a katonai vezetésben. Ez pedig bizonyos fokú átalakulást fog maga után vonni. Különösen, ha a katonát adó nép is tudatára ébred félrevezettségének (amint annak jelei szerte a világon mutatkoznak) s erre vonatkozó jogait érvényesíti.

Itt mutatunk rá a néphadsereg ama szembevető jellegzetességére, hogy tisztikarával együtt a népe marad, a céljai egyik a népével. Így háború esetén az erők teljes összefogására alkalmas.

Az angol tisztképzés kiképzési ideje rövid s a sok tanfolyam sok tiszt von el a kiképzéstől, s ezzel a legénységgel való kapcsolata megszakad. Bár ez az imperialista célok szempontjából előnyös, de vezetés szempontjából hátrányos tényező.

A tisztikar képzettségének viszonylag alacsony színvonala pedig jellemző tulajdonsága az osztályhadsegregnek, ezzel tudja csak az uralkodó osztály elfogadtatni ködösített céljait. A sajtó ösztönyszerűen érzi, hogy a képzettség színvonalának emelésére igen nagy szükség van, kérdés azonban, hogy ezt a jelenlegi uralkodó osztállyal el tudja-e fogadtatni.

D. K.

Csehszlovák ujoncok első kiképzési napjai. A Csehszlovákiában megjelenő „Nase Vojsko“ (Hadseregünk) című folyóirat 42. száma első lapján rövid fotóriportot látunk a csehszlovák ujoncoknak a katonaságnál eltöltött első hetéről.

Továbbiakban a folyóirat szerkesztősége megemlékezik az 1918. év október 14-iki prágai eseményekről. Október 14-e a cseh történelem legnevezetesebb napjai közé tartozik, amikor legelőször kiáltották a csehszlovák köztársaságot.

Érdekes hasonlatokat találunk a németek és az angolok magatartásában a „Haditörténelem hamisítása“ című cikkben. A német hadvezetés az egész háború folyamán hamis adatok közlése által akarta a népek bizalmát megnyerni és úgy buzdította őket. Az angolok átvették a németektől ezt a politikát és még ma is ámtják az egész világot.

Azokról is megemlékezik a lap, akiről általában keveset vagy egyáltalán nem szoktak írni. Vegyünk csak egy alhadnagyot például, Senki nem gondolná, milyen nehéz kiképzésen kell átesnie, míg az alhadnagyi rangját elérheti. De hol van még ettől a hadilelkész, akinek lelkes tanulmányain kívül még teljes katonai tudással is kell rendelkeznie.

Ide sorolhatjuk még a szállásmentést és sok más is, akikről nem is vesszük tudomásul, milyen nehéz feladat nyugszik vállaikon.

Több fényképet láthatunk a leg-hatalmasabb repülőgépről, a Hughes „Hercules“-ről. Egy másik felvételen angol katonák igyekeznek Malájában a szabadságharcosokat levérni.

A híradó kiképzéséről is találunk egy cikket, amely felvilágosít bennünket a híradók nehéz és felelőségteljes feladatáról. Ennek következtében igen nehéz kiképzésen kell át-ésniük és csak sok fárasztó munka árán érhetik el céljukat.

Az „Üldöző“ című folytatásos regény mellett néhány kisebb elbeszélést és verset is találunk a lapban, végül pedig egy humoros oldalt is.

Francia katonai repülésügy. „Force aeriennes francaises“ című légügyi folyóirat 1948 októberi számában L. M. Chassin tábornok cikke.

A lap főszerkesztője a fenti cikkében — talán akaratlanul is — érdekes és Moch-Teigten rendőrsége és hadseregére rendkívüli jellemző leleplezést közöl. Pl. felhívja a figyelmet arra, hogy a francia nép a hadi kiadásokra a költségvetésben előirányzott 300 milliárd miatt elégedetlen. Elismeri, hogy a szövetségesek közül Franciaországra hártották a legsúlyosabb terhet, a súlyképzést a földi haderő terén, szemben Angliával, amely a tengerészet és Amerikával, amely a légierő terén vinné a főszerepet.

Utal a háború előtti idők tévedéseire, amely szerint a francia légierő és a RAF-t hatás tekintetében túlértékelték és utal arra, hogy jelenleg is ilyen dicsekvő szempontok kezdenek lábrakapni.

Leleplezi az angol felső vezetést, hogy a döntő ütközetek idején vadászgépeiket saját területük védelmére tartották fenn és közben éltlenül nézték, hogy Franciaországot a németek elfoglalják.

Érdekes vonatkozása a cikknek az, hogy képes még a mult háború tapasztalatai alapján minden kétséget kizáróan idejétmúlt Douhet-féle légi hadviselés elvére is hivatkozni, csak azért, hogy ezzel a még nagyobb-fokú, várható vereszeségtől hazáját megkímélendő, a szárazföldi haderő tervbevelt fejlesztése rovására a francia légihaderő kiépítésének szükségességét hangoztassa.

Támadás korszerűen kiépített erődrendszert ellen. Osonkin ezredes cikke a „Glasul Armatei“ román folyóirat 1947. évi VIII. hó 22-i számából.

A cikk a szovjet hadseregnek a japánok által korszerűen kiépített mandzúriai erődrendszer elleni támadásával foglalkozik. Mielőtt a támadásnál használt harcmodok és harceljárások tárgyalását megkezdene, ismerteti a japán erődítés jellegét és formáit.

A mandzúriai erődítések jól megszervezett tüzterv alapján, szélességben és mélységben elhelyezett, földalatti folyosókkal összekötött, vasbeton kazamata-rendszer volt. A harcokcsik

ellen a feltűnően sok páncéltörő fegyvernek és a tűzérőnek szánták a főszerepet.

Fő harcászati egységei a góccok és a támaszpontok voltak; az előbbi zászlóaljnyi, az utóbbit századnyi erővel szállták meg. Ezek úgy voltak telepítve, felszerelve és minden szükségességgel ellátva, hogy bekerítés esetén még a támpontok is önmagukban huzamosabb ideig ellent tudtak állni.

A védelmi tüztervet egy jól kiépített akadályrendszer egészítette ki. A természet nyújtotta előnyöket elsősorban a harcokcsik ellen használták ki. A természetes akadályokat harcokcsik ellen félméteres masszív fémoszlopokkal, a gyalogság ellen tüskésdrót-akadályokkal és aknamezőkkel egészítették ki.

A japánok nagy gondot fordítottak a rejtésre. Az összes erődítések a földben voltak és a terep jellegzetességei között teljesen eltűntek. A löréseket fémvászonnal takarták el. Az ellenség megtevesztésére igen sok hamis erődöt telepítettek.

Az előbbieken vázolt erődrend-

R o h a m c s a p a t :

1. Úttisztogató csoport	2. Robbantó csoport	3. Tűztámogató csoport
3-4 utász	3-4 utász	2 lövész raj
2-3 géppisztolyos	2 lángszórós	1 páncélgránátos raj
1 elektrotechnikus	2-4 géppisztolyos	2 géppuskás raj
		1 kis harcokcsi

Az egyes csoportok harcéljárása a következő volt:

A páncéltörő ágyúk, közvetlenül célzó lövegek és ahol lehetett, nehéz harcokcsik tűztámogatásával indultak meg a rohamcsoportok. Elöl haladtak az úttisztogatók. Feladatuk volt az aknamezőkön és egyéb akadályokon utat nyitni és azokat megjelölni. Munkájuk végeztével a rések mellett maradtak és biztosították a többi csoport előrejutását.

A tűztámogató csoport az erődökhöz közel, a lehető legjobb tüzelőállásokból a löréseket vette tűz alá, hogy azokat megbénítsa. A kis harcokcsik nagy sebességgel a legveszélyesebb erőd elé álltak és annak lörését zárták el.

Közben a robbantó csoport az erődöt megközelítette. Amikor már a tűz-

szert megtámadását az alábbiakban készítették elő:

1. A felderítést különlegesen kiképzett műszaki alakulatok végezték. A felderítésnek meg kellett állapítania: a) Az erődítés helyét, minőségét, fegyvereit, sebezhetőségét.

b) A lörések számát, minőségét, magasságát, holtzögeit.

c) megközelítési utakat, akadályokat, veszélyes tereprészeket.

d) A támogató fegyverek tűzkifejtésére legalkalmasabb területeket.

2. A felderítés napján kiválasztották a támadási területhez leghasonlóbb terepet és azon felépített erődökre külön kiválasztott rohamcsapatokkal a támadást részletesen begyakorolták.

Harcmódnak a széles kiterjedésben rohamcsapatokkal való egyidejű megrohanást választották. Az egyes erődök leküzdésével szétbomlasztották a tűzkapcsolatot s az így nyert részen a gyalogság és a harcokcsik az ellenség mélyébe hatoltak.

A rohamcsapatokat ennek a következménynek megfelelően állították össze.

támogató csoport a sajátok veszélyeztetése nélkül vakítani nem tudott, előreugrottak a lángszórósok. A szovjet hadsereg a vakítás legsikeresebb fegyverének a lángszórót tartotta. Azért is osztották be azokat a robbantó csoporthoz, hogy azokkal együtt haladva, a döntő pillanatban álljanak rendelkezésre.

Befejezésül hangsúlyozza, hogy a megerősített erődrendszerek megtámadásának sikere elsősorban az alapos és részletes felderítéstől és annak alapján kiválasztott harcmódtól függ. Ezen kívül különös fontossággal bír a rohamcsoportok helyes megválasztása és azok begyakorlása, lehetőleg az eredetihez hasonló viszonyoknak megfelelő terepen és erődök ellen.

B. L.

Maga a terület, a Meurthe—Moselle körzet, a Németországból Páris felé vezető főútvonal körül a Páris—Metz és a Páris—Strassbourg fővonalak mellett fekszik. Az egész kerület sűrű erődökkel van körülvéve, amik a szabotőrök és partizánok számára menedéket jelentettek.

Az ellenállás hatásos megszervezése szempontjából a kerületet öt körzetre és azokon belül alkörzetre osztották fel. Minden körzet önállóan működött az egységes vezetés alapelvei szerint. A Meurthe—Moselle kerület központja a Strassbourg—Páris fővonalon fekvő Nancy volt. A küzdők helyzete igen nehéz volt, mert külső segítségre nem támaszkodhattak. Messze lévén az angol partoktól (550 km.)

az állandó repülőátadások segítségével is kilátástalan volt. A kerület fegyver- és löszerkészlete is csekély volt. Prévál részletesen felsorolja az egyes körzetekre eső fegyver- és löszermennyiséget. Ezután ismerteti az adott körülmények között legalkalmasabbnak talált haditervet. Külön fejezetet szentel a szabotázs- és külön fejezetet a gerilla-harcoknak. Körzetről-körzetre ismerteti a napról-napra végrehajtott szabotázs-cselekményeket a vasútvonalak, hajózási utak, közlekedési útvonalak ellen. Felsorolja a telefon- és táviróhálózatok megrongálását és tönkretételét, az ipartelemek robbantásait. A könyv végén külön táblázatban sorolja fel az elért eredményeket, megjelölve a pusztítás nagyságát és a forgalom kényszerű szünetelésének időtartamát.

Az angolszász partraszállás előtt a szabotázs-cselekmények mellett itt-ott felvillanó gerillaharcok a partraszállás után új erőre kaptak és a csapatok közeledtével mind nagyobb eredményeket érve el, a felszabadulásig eltelt időt erősen megrövidítették.

Összefoglalásul a szerző megemlékezik mindazokról, akik vállalták a cselekvő ellenállásban való részvételt, kitéve az éhezésnek, szegénységnek és állandó életveszélynek. És mindezt nem felsőbb parancsra egy rendezett és szervezett hadsereg keretében, hanem önként, avval a tudattal, hogy nem a hadifoglyokat megillető bánásmód jár elfogatásukkal, hanem a kémeknek és szabotőröknek kijáró biztos halál.

Sz. Gy.

A háború 18 napja Belgiumban. (18. Jours de Guerre en Belgique). Irta: Lieutenant Général Oscar Michiels. Berger Levrault-kiadás. Páris. 329 lap.

A könyv részletesen tárgyalja a Belgium ellen 1940-ben viselt hadjáratot. Legelsősorban ismerteti a lokarnói egyezménytől Belgium külpolitikáját, melynek alappondolata a semlegesség fenntartása volt. Külön fejezet foglalkozik a háború kitörésével előállt helyzettel, a fokozatos mozgósítással egészen a német betörésig. A német betörés napjától kezdve részletesen napról-napra ismerteti a hadműveletek lefolyását a hadijelentések és kiadott rendeletek alapján. Mellékletül a belga és szövetséges haderők főparancsnokságainak hivatalos közleményeit adja.

A könyv utolsó fejezetei azokat a kérdéseket tárgyalják, melyek a belgumi összeomlás okai lehettek. Sor raveszi a belga hadseregszervezés és hadinevelés rendszerét a két háború közötti időszakban. Megjegyzi ezzel kapcsolatban, hogy a belga nép, a polgári berendezkedés alapján állva szinte teljesen képtelen volt a háborúval járó kényelmetlenségeket és nehézségeket megszokni. Annak is külön fejezetet szentel, hogy az önálló főparancsnoksággal rendelkező belga hadsereg nem volt képes a nagy harc erejű német hadsereget a betöréskor még addig sem tartani, míg a szövetséges erők segítséget tudtak volna adni.

Sz. Gy.